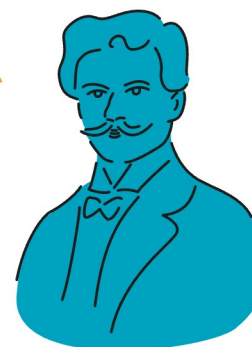
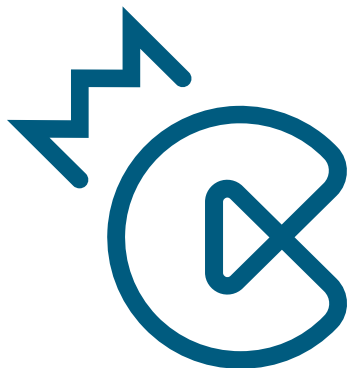

WIELCY Z MAŁOPOLSKI

WIELCY Z MAŁOPOLSKI

SONDAŻ:

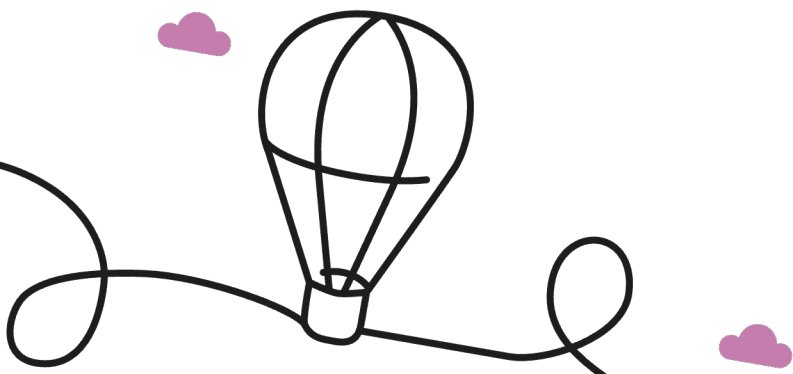
Czy ktoś z was pragnie być naukowcem?

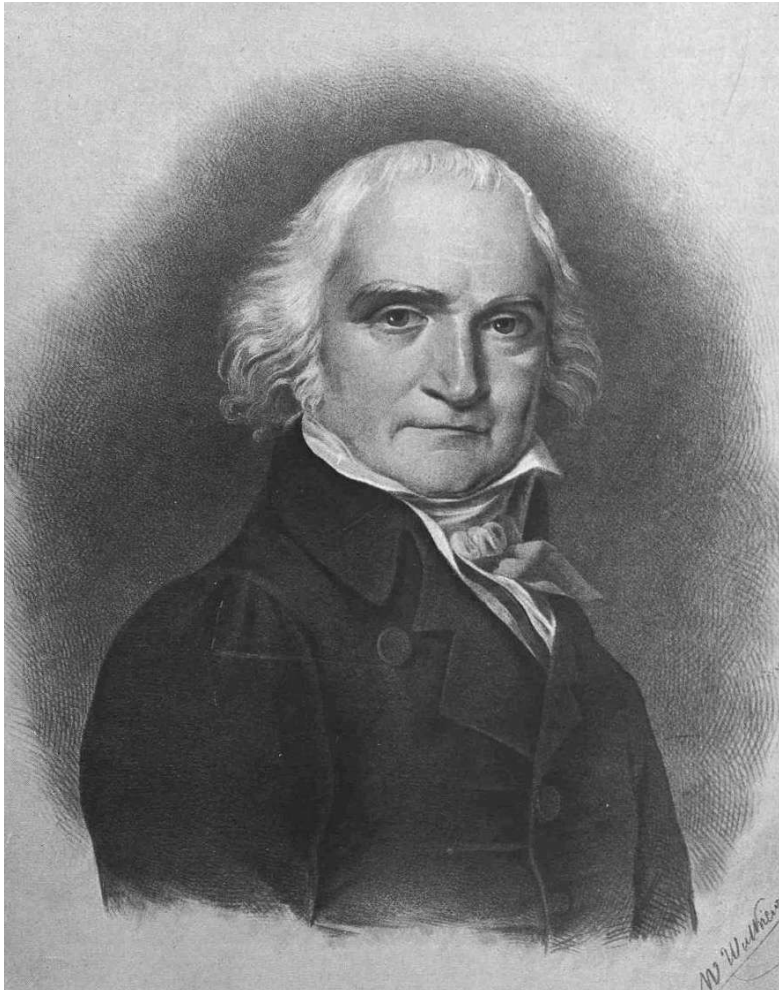
- astronomem?
- matematykiem?
- filozofem?
- geografem?
- filologiem?
- ekonomistą?

JAN ŚNIADECKI

1756-1830

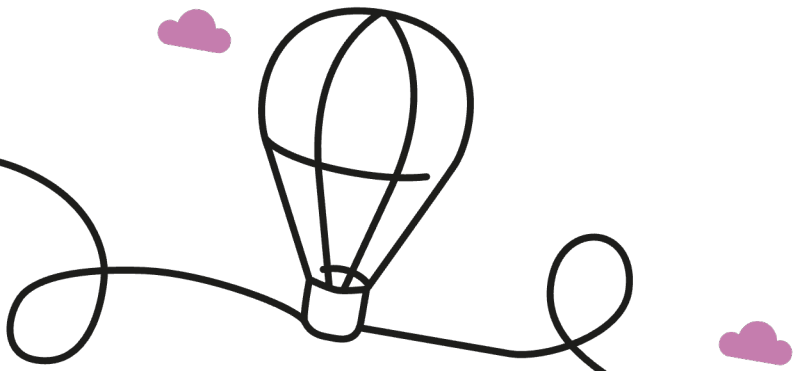

POLIHISTOR

πολυ [fon. *poly*] - „wiele”

ιστωρ [fon. *hístōr*] – „mądry, wiedzący, uczony, sędzia...”

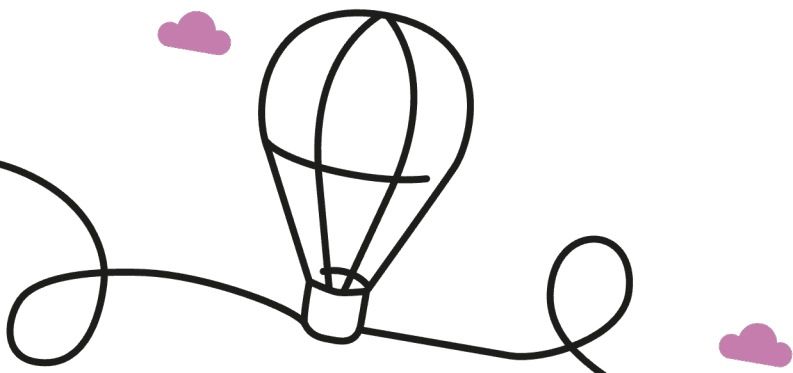

źródło

https://pl.m.wikisource.org/wiki/Plik:Album_p0155a_v2_-_Jan_Śniadecki.jpg

Jan Śniadecki (1756-1830)

- ← pochodził z Wielkopolski
- ← najlepsze lata działalności związał z Krakowem
- ← był wybitnym naukowcem (astronomem, matematykiem, filozofem, geografem, filologiem, ekonomistą, fizykiem itd. – czyli polihistorem). Był nawet poetą
- ← działał na rzecz Komisji Edukacji Narodowej
- ← Napoleon mianował go członkiem władz na Litwie

Portret Jana Śniadeckiego, autor Alfred Römer, Muzeum UJ

źródło

<https://muzhp.pl/pl/e/1410/urodzil-sie-jan-sniadecki>

Bursa Jerozolimska

Tu mieszkał Śniadecki, będąc studentem Akademii Krakowskiej.

źródło

http://www.starykrakow.com.pl/dawny-universytet/akademia_krakowska.htm

Autor: Lestat (Jan Mehlich) - Praca własna, CC BY-SA 3.0,

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=3957538>

Akademia Krakowska

Budynki Collegium Minus i Collegium Maius w XVIII w., mal. Halina Kostecka (akwarela na podstawie starych sztychów Michała i Teodora Báltazara Stachowiczów w zbiorach Collegium Maius UJ).

źródło

Fot. Janusz Kozina http://www.starykrakow.com.pl/dawny-universytet/akademia_krakowska.htm

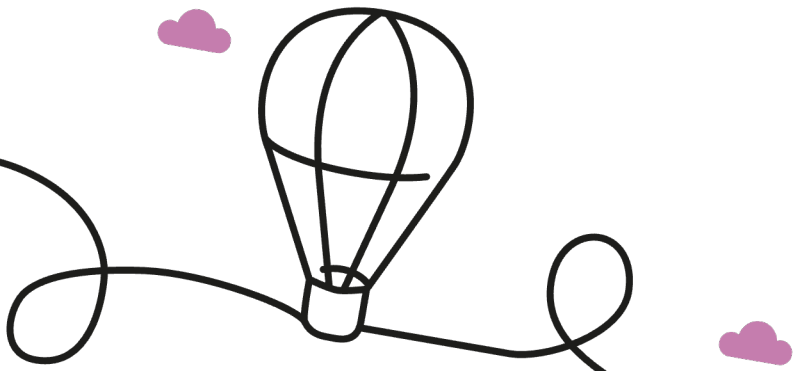
Nowodworek

Dawny budynek Szkoły
Nowodworskiego przy ul. św. Anny 12

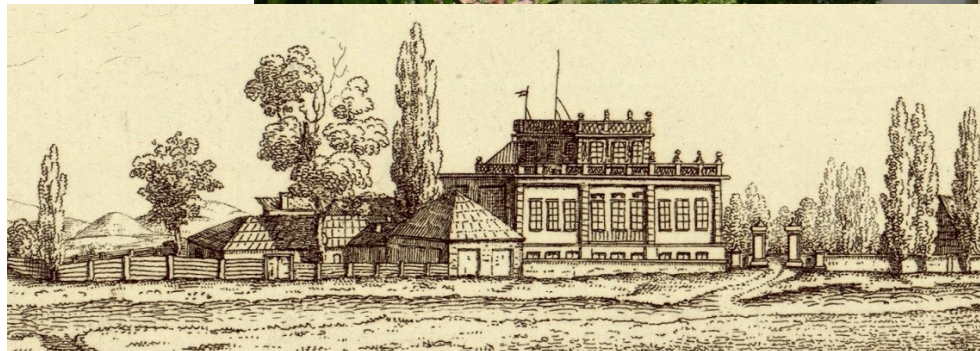
źródło

[https://pl.wikipedia.org/wiki/Collegium_Nowodworskiego_Uniwersytetu_Jagiellońskiego#/media/Plik:Jagiellonian_University,_Collegium_Nowodworskiego_\(courtyard\),_12_św._Anny_street,_Old_Town,_Krakow,_Poland.jpg](https://pl.wikipedia.org/wiki/Collegium_Nowodworskiego_Uniwersytetu_Jagiellońskiego#/media/Plik:Jagiellonian_University,_Collegium_Nowodworskiego_(courtyard),_12_św._Anny_street,_Old_Town,_Krakow,_Poland.jpg)

Astronom

Dawny budynek obserwatorium astronomicznego w Ogrodzie Botanicznym Akademii Krakowskiej, powstały dzięki prof. Janowi Śniadeckiemu. Nosi jego imię.

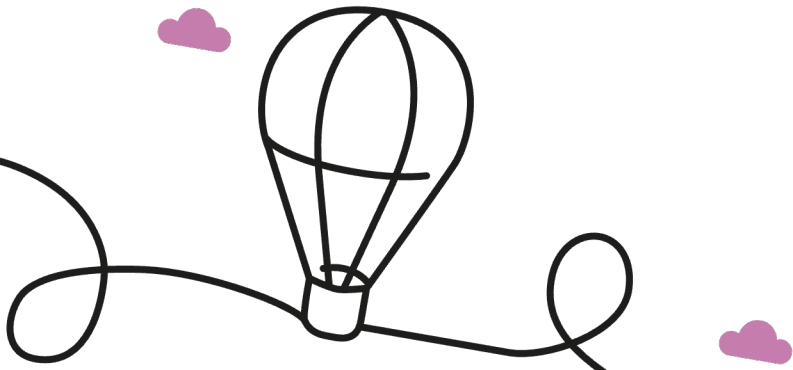
źródło

<https://dnidziedzictwa.pl/dawne-observatorium-astronomiczne-w-collegium-sniadeckiego-i-ogrod-botaniczny-w-krakowie/>
<https://polska-org.pl/8411571,foto.html>

Matematyk

KTO PIERWSZY Z KLASY DA ODPOWIEDŹ?

Wyraź w ułamku, jak prawdopodobne jest, że Krzysztof (a jest jeden chłopiec o tym imieniu w 25-osobowej klasie) będzie zapytany na lekcji, jeżeli nauczyciel chce przepytąć jedną osobę, a ucznia do odpowiedzi losuje, wyciągając jego numer na kartce z worka?

źródło

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:BALINSKI%281856%29Studia_pg008_JAN_SNIADECKI.jpg

Twórca balonu (1784 r.)

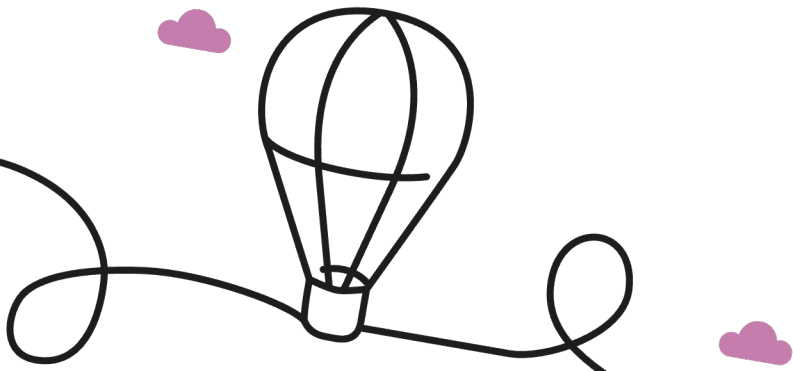
Najstarsze loty balonami.

źródło

<https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=1878375>

CZŁOWIEK OŚWIECENIA

źródło

https://www.freepik.com/free-photo/magnifying-glass_959193.htm#page=2&query=magnifying%20glass

WIERSZ *ROMANTYCZNOŚĆ* Mickiewicza (1822 r.) była manifestem romantyzmu. Autor utożsamiał się z ludem, wierzącym w zjawiska nadprzyrodzone, a jako skostniałego Starca, zanurzonego w teorii, pokazał Jana Śniadeckiego.

(...) I ja to słyszę, i ja tak wierzę,
Płaczę i mówię pacierze.
— „Słuchaj dziewczeczko!” — krzyknie wśród zgietku
Starzec, i na lud zawoła:
„Ufajcie memu oku i szkietku,
Nic tu nie widzę dokoła.
— Duchy karczemnej tworem gawiedzi,
W głupstwa wywarzone kuźni;
Dziewczyna duby smalone bredzi,
A gmin rozumowi bluźni”.
„Dziewczyna czuje, — odpowiadam skromnie —
A gawieź wierzy głęboko:
Czucie i wiara silniej mówi do mnie,
Niż mędrca szkietko i oko.
Martwe znasz prawdy, nieznane dla ludu,
Widzisz świat w proszku, w każdej gwiazd iskerce;
Nie znasz prawd żywych, nie obaczysz cudu!
Miej serce i patrzaj w serce!”

Adam Mickiewicz ok. 1822

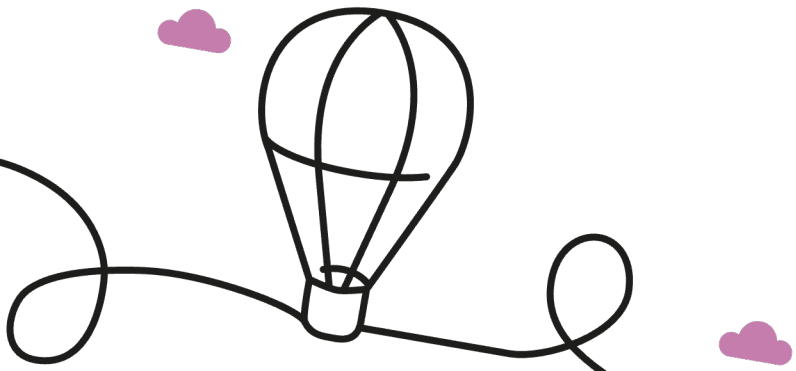
Rys. Johann Joseph Schmeller

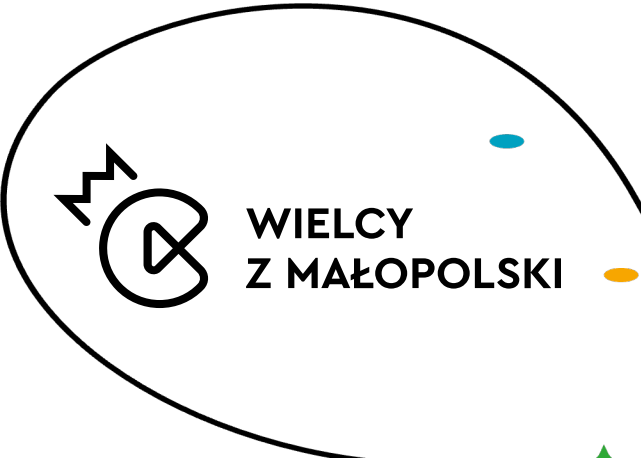
źródło

<https://hrabiatytus.pl/2018/05/27/czy-telimena-pochodzila-z-wielkopolski-adam-mickiewicz-i-niezwykla-sawantka/>

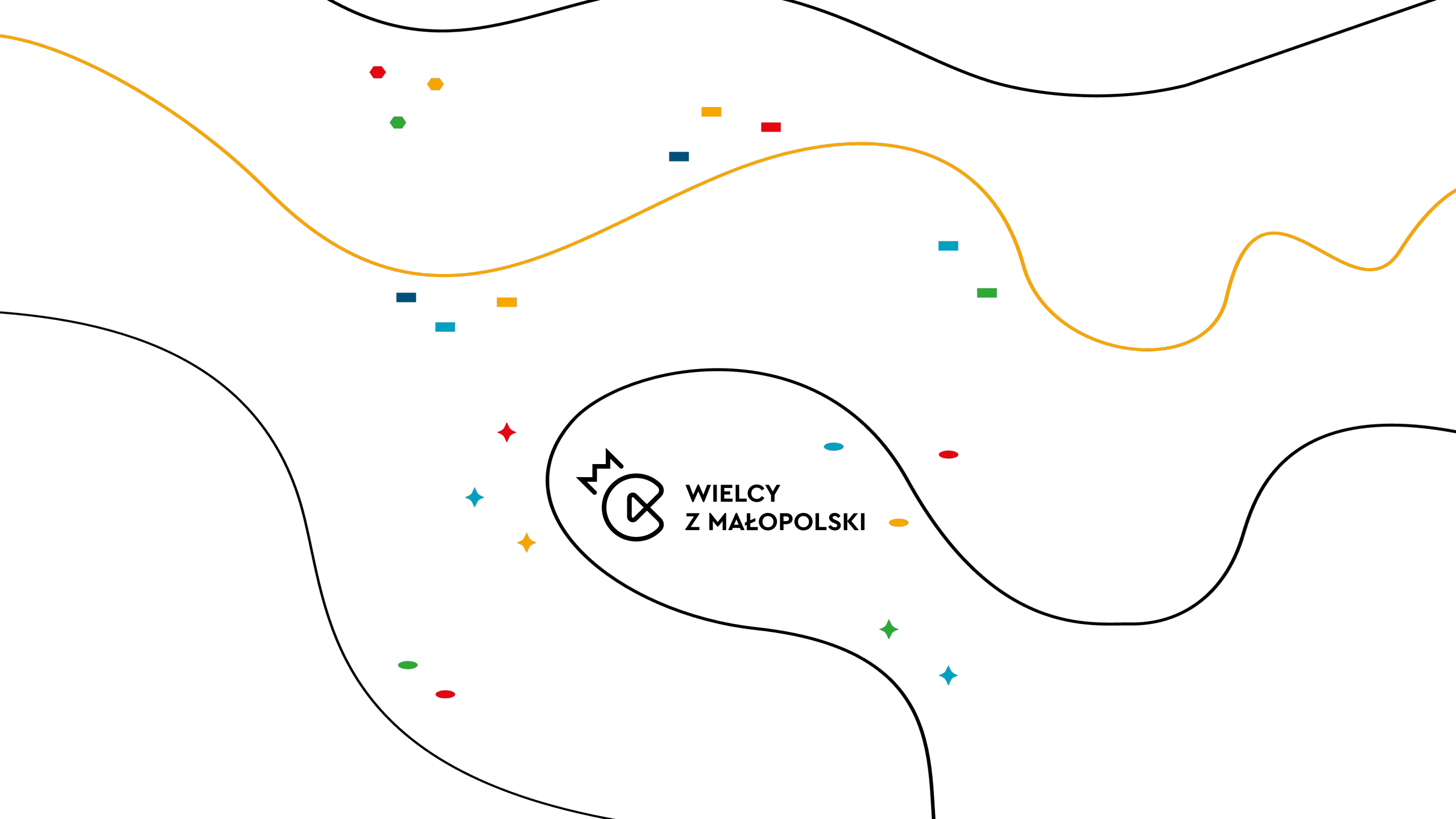
SZYBKA REFLEKSJA:

**A jakie myślenie jest bliższe tobie?
Uzasadnij.**

WIELCY
Z MAŁOPOLSKI

Pisemne zadanie domowe:

Zrób mały słownik (co najmniej 10 postaci) polskich naukowców i działaczy czasów oświecenia.

Podaj imiona, nazwiska, lata życia i dziedziny nauki, którymi zajmowali się. Uzasadnij wybór postaci.

